

INTERNET 2006: CO NÁS (A SVĚT) ZAUJALO

Kde jsou ty doby, kdy internet (tedy největší počítačová síť na světě) sloužil hlavně k posílání elektronické pošty a prohlížení internetových stránek! Rychlost připojení totiž stále roste, a tak se dnes na internetu setkáte s mnoha různými druhy služeb, které jste si na internetové bázi dříve asi jen těžko dokázali představit.

Fenomén internetu nabírá stále vyšší obrátky, a tak se dnes díky vyšším rychlostem připojení běžně dočkáme videa na internetu či přenosu hlasu i obrazu. Zajímá vás, které události roku 2006 považujeme my v redakci Počítače pro každého v oblasti internetu a telekomunikací za podstatné?

VIDEO NA INTERNETU

S videosoubory, které si můžete z internetu stáhnout nebo které si můžete přehrát ve formě tzv. streamovaných souborů (tedy souborů, které si nestahujete do počítače, ale které si po malé chvilce od kliknutí na odkaz přehrávate), jste se mohli setkat již dříve, to jistě není žádná velká novinka. Patříčný rozruch na internetu však vzbudily dva internetové servery, které mají poskytování videoobsahu přímo v „popisu práce“. Jedná se o servery www.youtube.com a video.google.com. Původně byly tyto dvě služby konkurenty, přičemž úspěšnější byla služba Youtube.com (trochu překvapivě, protože od dnešního internetového gigantu Googlu se většinou čeká vítězství ve všech oblastech, kam zavítá); ke konci roku Google svého konkurenta koupil. Oba dva servery fungují na podobných principech. Poté, co se zaregistrujete a vytvoříte si vlastní profil, můžete na server nahrávat vlastní videosoubory (v různé délce), které si mohou ostatní jednoduše přehrát přímo na internetových stránkách (nepotřebují k tomu žádný speciální program). Video můžete také hodnotit a komentovat a tak spolupřispívat žebříčkem svých nejoblíbenějších videí. Video si lze také pomocí jistých programů stáhnout. Vidět zde můžete skutečně rarity, ať už se jedná o různé show nahrané z televizí, nebo o domácí video různého druhu. Na rozdíl od domácího videa, se kterým lze nakládat zcela volně a které lze umístit kamkoliv, s oficiálním videem (tedy s různými filmy

nebo videoklipy) narazily videoservery na problém s autorskými právy. Ale za to, že se z nich staly fenomény, vděčí hlavně videím původním.

MY SPACE

Stránky www.myspace.com představují podobný fenomén jako stránky typu Youtube.com – opět jde o multimedialní stránky, kolem kterých se vytvořila velmi silná komunita a které daly vzniknout celosvětovému tren-

▲ Kolem stránek www.myspace.com se vytvořila silná komunita.

du. Princip je přitom velmi jednoduchý. Zaregistrujete se, vytvoříte si profil a dodáte stránkám vlastní obsah. Můžete vpisovat své poznámky, vést si internetový deníček, ale také vkládat hudbu a video, pochopitelně pouze tak, abyste se nedostali do střetu s autorskými právy. Podle stránek www.alexa.com, zabývajících se internetovým auditem, se v současnosti jedná o čtvrté nejoblíbenější internetové stránky v angličtině a šesté nejoblíbenější stránky bez ohledu na jazyk. Tyto stránky si velmi oblíbili hudebníci, pro které stránky představují výbornou možnost, jak o sobě dát vědět a jak své dílo představit veřejnosti. Pokud se vám líbí profil nějakého

▲ Na serveru youtube.com najdete i mnoho kuriózních videí.

uživatele, můžete jej požádat, aby si vás přidal mezi své přátele.

PHISHING

Bankovní internetové podvody jménem phishing dorazily i k nám. Na podzim obdrželi klienti České spořitelny e-mail, který vypadal, jako by byl zaslán jmenovanou bankou, ale ve skutečnosti se jednalo o dílo podvodníků, kteří chtěli z klientů vylákat jejich přihlašovací jména a hesla k účtům, která chtěli později zneužít. Naštěstí vše dopadlo dobře a nikdo nebyl poškozen.

PODCASTING, VIDEOCASTING

Název dalšího revolučního internetového fenoménu souvisí se společností Apple Computer a jejím hudebním přehrávačem iPod – od tohoto názvu totiž pochází název „podcasting“, který už v roce 2004 (historie podcastingu je skutečně velmi mladá) použil jistý novinář pro stahování rozhlasového vysílání do kapesní-

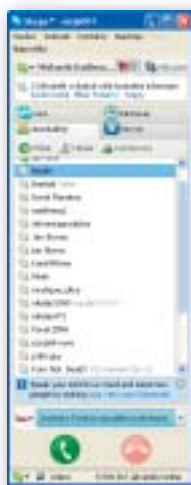

U každé písničky je pak uvedeno, kolikrát je možné ji kopírovat. Právě tato ochrana vzbudila velkou vlnu nevole, protože kvůli ní není možné písničky přehrávat v řadě přehrávačů. Kromě internetového obchodu i-legalne.cz byl v podobné době založen i internetový obchod allmusic.cz, orientovaný spíše na alternativní hudbu.

SKYPE

Přenos hlasu realizovaný prostřednictvím internetu, tedy VoIP neboli internetová telefonie, je dalším fenoménem, který se ujal i u nás. Podle posledních zjištění bylo na 70 procent hovorů realizovaných prostřednictvím internetu uskutečněno pomocí programu Skype. Tento úžasný program totiž umožňuje telefonovat z počítače na počítač zcela zdarma a s minimálními technickými nároky. Princip použití programu je velmi prostý – vytvoříte si seznam svých kontaktů, a pokud jsou připojeny a jsou na příjmu, můžete jim zdarma zavolat. Volat můžete i na mobilní telefony a pevné linky – to v případě, že si na Skypu předplatíte kredit, a to za výrazně nižší ceny, než je obvyklé. Musíme se však zmínit také o velkých nedostacích této technologie a tohoto programu. Asi tím největším problémem je uzavřenost protokolu, což znamená, že síť Skype můžete obsluhovat pouze pomocí programu Skype – obsluha prostřednictvím jiného klientského programu bohužel možná není. Tak musíte strpět i jednu neblahou vlastnost programu Skype; pokud byste dokázali sledovat komunikaci a také objem přenesených dat, asi byste se dost divili, protože v případě nevyužití kapacity bude přes váš počítač přenášena komunikace jiných uživatelů (pochopitelně šifrovaná). Pokud jste v rámci internetového připojení omezeni tzv. Fair User Policy, tedy máte-li stanoven určitý maximální objem dat, která můžete přenést bez ztráty rychlosti, pak vás tato skutečnost jistě nepotěší.

▲ Už i k nám dorazil internetový obchod s hudbou.

▲ Program a síť Skype je u nás v oblasti internetové telefonie jedničkou.

▼ Internetová televize od společnosti Telefónica O2.

ho přehrávače iPod. Od té doby se podcasting rozšířil i k nám. Díky této technologii se můžete stát sami svým programovým rozhlasovým ředitelem a poslouchat své oblíbené rozhlasové pořady v okamžiku, kdy se vám to hodí, takže vám nic neunikne. Jde o to, že rozhlasový pořad je zaznamenán a odkaz na jeho stažení je umístěn na internet. Po stažení můžete pořad přehrát v počítači nebo v MP3 přehrávači, kdykoliv chcete – třeba při řízení auta nebo při joggingu. Nejste tak závislí na čase, kdy je pořad vysílán. Podcast však nemusí být jen záznamem rozhlasového pořadu – podcast může díky dostupné technologii vytvářet, kdokoli chce. Takový podcast může být obdobou populárních blogů (internetových deníků), pouze se místo textem vyjadřujete hlasem, což je mnohdy rychlejší a zábavnější. Je třeba si pouze dát pozor na porušování autorských práv – pokud použijete hudební kulisu, je třeba si uvědomit, že za její šíření je třeba platit ochrannému autorskému svazu.

I-LEGÁLNĚ

Následující internetovou událost rozhodně nemůžeme označit za světovou, ale lokální rozruch určitě vzbudila. A stejně jako podcasting úzce souvisí s přehrávačem iPod (odtud pochází písmenko „i“ v názvu). Se společností Apple a jejím přehrávačem má však tato novinka něco společného pouze zdánlivě. Ve skutečnosti jde totiž o narážku na internetový obchod iTunes, který se stal fenoménem v oblasti internetového prodeje hudebních souborů. Projekt i-legalne.cz však se společností Apple nemá vůbec nic do činění – jeho tvůrcem je česká firma. Museli jsme poměrně dlouho čekat, než se český internetový obchod s hudbou rozjel – stalo se tak až na sklonku roku 2006. V současné době si na internetové adrese www.i-legalne.cz můžete vybírat z více než 250 000 písniček. Písničky, které si můžete zakoupit a stáhnout, jsou chráněny proti kopírování, ale je možné je přehrávat na několika různých zařízeních (počítač, kapesní přehrávač), mezi kterými si můžete písničku kopírovat.

IP TV

Rozšíření televizní nabídky nemusí nutně souviset s nasazením digitální televize. Televizi si totiž můžete od loňského roku objednat také od nástupce Českého Telecomu, tedy od společnosti Telefónica O2. Můžete si přitom vybírat z různých programové nabídky – ta zahrnuje obvyklé televizní stanice, ale také stanice, které jste zvyklí pořizovat si spíše od kabelových televizí, dále zde najdete televizní archiv a také videotéku. Pro využívání této služby není třeba vlastnit počítač, stačí mít pouze televizní přístroj, set-top box a pevnou telefonní linku. Ta je nepochybně rozšířena více než kabelová televize, takže se není co divit, že se nabídka televize od O2 setkala poměrně s velkým úspěchem.

NOVÉ JMÉNO? NEVADÍ!

Ačkoliv se o Česích tvrdí, že jsou poměrně konzervativní, v loňském roce ukázali, že jim nedělá problém ani přejmenování opravdu velkých firem, a že si tedy zvyknou téměř na cokoli. V roce 2006 totiž změnil svůj název dvě velké firmy na poli telekomunikací. Nejprve se přejmenoval mobilní operátor Oskar, což se zpočátku zdálo jako dost obtížné, protože tato společnost na svém názvu postavila celou firemní filozofii a jméno Oskar bylo součástí pojmenování řady jejích produktů. Přesto však rebranding (tedy změna značky) proběhl klidně a jméno Vodafone zákazníci přijali, což veleúspěšná reklamní kampaň v duchu „žádní falešní sobi“ ještě dále potvrdila. Další rebranding nás čekal na sklonku léta a jednalo se o akci ještě velkolepejší, protože šlo o přejmenování hned dvou společností – stát totiž prodal svůj podíl v telekomunikačních společnostech Český Telecom a Eurotel. Ty konvergovaly do jedné – do společnosti Telefónica O2. I tuto změnu však Češi přijali bez výhrad.

JAKÝ TEDY ROK 2006 BYL?

Dnes se již rozhodně nebudeme ptát, zda mít internetové připojení, či nikoli. Otázka se dnes týká spíše rychlosti připojení. V zásadě můžeme říct, že požadavek na velmi rychlé internetové připojení, tedy na připojení širokopásmové (broadbandové), se ještě zvýšil. Telefonování, sledování televize a videa, stahování hudby přes internet – to všechno jsou operace, na které můžete zapomenout, pokud používáte vytáčené připojení k internetu. Je jasné, že i v dalším roce se výrazně rozšíří nabídka internetových služeb, které jste si dříve ani nedokázali představit, a tak kdo nebude mít rychlé a spolehlivé připojení, jako by na internetu nebyl. ■ mia